

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/8/2019
Identifikačné číslo spisu: 1010200913
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1010200913.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci navrhovateľky: E. Z. W., bytom P. XX, XXX XX T., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 - 10, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6Sd/35/2010-255 zo dňa 07.11.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6Sd/35/2010-255 zo dňa 07.11.2018 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX zo dňa 10.03.2010, ktorým odporkyňa podľa § 263a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej aj „ZSP“) v znení zákona č. 529/2006 Z.z. a podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj „ZSZ“) navrhovateľke priznala od 22.04.2009 invalidný dôchodok v sume 255,80 € mesačne. Do uvedenej sumy bola zahrnutá úprava podľa zákona č. 306/2002 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 639/2002 Z. z., zvýšenie podľa zákona č. 222/2003 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia a zvýšenie podľa § 82 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 449/2008 Z. z. a v súlade s opatrením Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 450/2008 Z. z.. Týmto rozhodnutím jej súčasne od 01.01.2010 zvýšila sumu invalidného dôchodku na 263,70 € mesačne podľa § 82 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 449/2008 Z. z. a v súlade s opatrením Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 413/2009 Z. z..

Z napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že predmetom sporu medzi účastníkmi konania bol dátum vzniku invalidity. Navrhovateľka žiadala, aby jej invalidný dôchodok bol priznaný od 12.08.2003,

kedy mala za to, že podľa doloženej lekárskej dokumentácie už miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre inkontinenciu moču a stolice bola v rozsahu invalidity. Odporkyňa navrhovateľku uznala invalidnou podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. v platnom znení od 22.04.2009 na základe posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava, zo dňa 19.01.2009.

Krajský súd podrobným popisom časovej súslednosti postupu správnych orgánov i súdov uviedol skutkový stav veci chronologicky nasledovne:

- navrhovateľka požiadala o priznanie čiastočného invalidného dôchodku ku dňu 12.08.2003, žiadosťou z rovnakého dňa a výsledkom posúdenia, že nie je podľa § 71 ods. 1 ZSP invalidná (lekársky posudok Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 14.10.2004 s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ďalej len „MPSVZČ“ 30 % pre diagnózu zhubný nádor prsníka, a konštatovaním, že navrhovateľka nepredložila lekárske nálezy o inkontinencii moču a stolice - čo je rozhodujúce zdravotné postihnutie v súčasnom konaní). Tu krajský súd konštatuje, že navrhovateľka tieto zdravotné problémy v žiadosti zo dňa 12.08.2003 neuviedla, v rámci subjektívnych ťažkostí na ne poukázala až v konaní o opravnom prostriedku pri posudzovaní jej zdravotného stavu dňa 14.10.2004, s výsledným posúdením 30 % MPSVZČ, lekáorskými nálezmi ich ale nedoložila;

- dňa 11.12.2007 bol na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky („NS SR“) sp. zn. 6So/115/2006 zo dňa 25.04.2007, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok znovu posúdený zdravotný stav navrhovateľky v prvostupňovom konaní a dňa 09.10.2008 ústredím Sociálnej poisťovne, kedy bola uznaná čiastočne invalidnou, podľa zákona č. 100/1988 Zb., a to od podania žiadosti, t. j. od 12.08.2003, pre diagnózu zhubný nádor prsníka. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, v lekárskej správe zo dňa 11.12.2007 skonštatovala zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky a na základe doložených lekáorských nálezov z urologického vyšetrenia z 25.10.2007 a gastroenterologického vyšetrenia zo dňa 14.09.2007 bola vykonaná zmena posúdenia od 25.10.2007, podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb., s MPSVZČ z rozhodujúceho zdravotného postihnutia 50 %, pre diagnózu zhubný nádor prsníka, kapitola XIII, pol. 2 písm. e/ podľa prílohy č. 4 ZSP + zvýšenie o 10 % pre iné zdravotné postihnutie kap. - XI/B polož. 4 písm. b/, spolu bola MPSVZČ určená na 60 %. Lekársky posudok Sociálnej poisťovne, ústredie z 09.10.2008 obsahuje na str. 4 v časti celkový posudok - zdravotný stav menovanej je negatívne potencovaný zmiešanou inkontinenciou moču - stredová a urgentná II. stupňa, ktorá však nemá vplyv na zmenu stupňa z čiastočnej invalidity na invaliditu, pretože nedosahuje ťažký stupeň. Inkontinencia stolice je len subjektívny údaj menovanej, pretože jej bolo doporučené kolonoskopické vyšetrenie, ktoré bolo vykonané s negatívnym záverom v novembri 2007 (nález gastroenterológa z NOU BA zo dňa 11.12.2007);

- na konanie o kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 19.01.2010 doložila navrhovateľka lekárske nálezy z urologického vyšetrenia zo dňa 08.12.2009, z ktorého vyplýva inkontinencia moču zmiešaného typu III., z chirurgického vyšetrenia, zo dňa 22.04.2009 vyplýva inkontinencia - únik stolice stav ťažký a v správe z onkologického vyšetrenia zo dňa 01.12.2009 je uvedené - onkologické ochorenie po operácii nádoru prsníka, t. č. bez známkov recidívy, markery negatívne. Záver posudkového lekára je: v súčasnosti z posudkového hľadiska je podstatný nález močovej inkontinencie, ktorá je hodnotená ako III. stupeň a inkontinencie stolice, hodnotenej ako ťažká. Tieto ochorenia s prihliadnutím na ďalšie, podmieňujú invaliditu, ktorú možno priznať od 22.04.2009, odkedy je ochorenie riadne diagnostikované a výrok posudku je, že od 22.04.2009 je navrhovateľka invalidná podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopná vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie. Lekársky posudok Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava zo dňa 19.01.2010 (nie je súčasťou súdneho ale iba pripojeného administratívneho spisu a nie je uvedený ani v obsahu rozhodnutia a nie je ani jeho prílohou), je podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia z 10.03.2010 o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľke, čo vyplýva len z vyjadrenia Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava, zo dňa 18.05.2010 (č. l. 9 súdneho spisu);

- z lekárskeho posudku Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 20.07.2010, v konaní o opravnom

prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu z 10.03.2010, v ktorom navrhovateľka vyjadrila nesúhlas s dátumom zmeny invalidity od 22.04.2009, vysloveným v lekárskej správe Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, z 19.01.2010, ktorým jej bola na základe doložených lekárskeho nálezov zmenená čiastočná invalidita na plnú vyplýva, že posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne pobočka BA, bola navrhovateľka dňa 08.06.2010 posúdená s rovnakým výsledkom ako v predchádzajúcom posudku. Na posúdenie nepredložila nové lekárske nálezy a tak posudkový lekár vychádzal z rovnakých nálezov, ako pri posudzovaní dňa 19.01.2010 (urologického zo dňa 08.12.2009, chirurgického zo dňa 22.04.2009 a z 10.06.2009 a onkologického zo dňa 01.12.2009), pričom ide o prvé komplexne doložené odborné vyšetrenia, pretože v roku 2003 uvádzane zdravotné ťažkosti spojené s inkontinenciou moču a stolice lekárske nálezy navrhovateľka nezdokumentovala a jeho posudkový záver bol, že posudkové kritéria na uznanie invalidity spĺňa dňom 22.04.2009, t. j. dňom zmeny čiastočnej invalidity na invaliditu;

- podľa lekárskeho posudku Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 08.10.2013, ako výsledku posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky na základe lekárskeho správ predložených súdom, nízku výpovednú hodnotu o zhoršení jej zdravotného stavu má lekárske nálezy z chirurgického vyšetrenia zo dňa 13.06.2013, opierajúci sa o subjektívne hodnotenie navrhovateľky, ktorá „udáva zhoršenie po operácii v roku 1995,“ lekárske nálezy z gastroenterologického vyšetrenia zo dňa 19.03.2009, v ktorom lekár odporučil proktokolonoskopické vyšetrenie, event. manometriu. Vyšetrenie nepotvrdilo nové skutočnosti o zdravotnom stave navrhovateľky. V posudkovej spisovej dokumentácii sa nachádza prepúšťacia správa z gynekologickej kliniky FN sP BA, kde bola navrhovateľka prijatá od 05.06. do 16.06.1995 pre stresový únik moču, ruptúru panvového dna nezávažného stupňa a bol vykonaný chirurgický zákrok na spevnenie panvového dna a úpravu anatomických pomerov, kolporagia a vezikoplastika - pooperačný priebeh, aj sonografické vyšetrenia boli bez komplikácií. Predmetná prepúšťacia správa potvrdila, že pooperačné komplikácie neboli žiadne, ide o subjektívne úvahy navrhovateľky o zhoršení jej zdravotného stavu po operačnom výkone v roku 1995, tieto sú posudkovo bezpredmetné a nedoložené. Uvedené lekárske nálezy nezdokumentovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky a posudkový lekár zotrval na pôvodnom výroku v posudku zo dňa 20.07.2010, teda že navrhovateľka je uznaná invalidnou (zmena z čiastočnej invalidity) dňom 22.04.2009, t. j. dňom chirurgického vyšetrenia;

- zo záverov znaleckého posudku Prof. MUDr. H. A., CSc. z 20.05.2014 je zrejmé, že subjektívne ťažkosti navrhovateľky neboli zdokumentované, nemá najmenšie príznaky inkontinencie stolice, z čoho vyplýva bezdôvodnosť spätnej invalidizácie od r. 2003 a dátum invalidity zostal nezmenený, dňom 22.04.2009.

Uznesením NS SR sp. zn. 9So/130/2014 zo dňa 09.12.2014 bolo zrušené uznesenie krajského súdu č. k. 6Sd/35/2010-125 zo dňa 14.07.2014 o odmene ustanoveného znalca a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s uložením posúdenia potreby doplnenia znaleckého posudku z hľadiska či zdravotný stav navrhovateľky bol už v roku 2003 dlhodobo nepriaznivý v takej miere, že v jeho dôsledku nebola schopná vykonávať sústavné zamestnanie podľa § 29 ods. 3 ZSZ v spojení s § 17 a § 18 ods. 1 a 3 vyhlášky č. 149/1988 Zb. a či taký stav pretrváva naďalej, resp. či po 31.12.2003 dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľky spôsobil pokles jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentuálnej miere určenej podľa § 71 v spojení s prílohou číslo 4 ZSP;

- vo vzťahu k doplnenému dokazovaniu o zdravotnom stave navrhovateľky, súd poukázal na jej nesúhlas, vyslovený na pojednávaní dňa 18.04.2018, s vykonaním doplnenia znaleckého dokazovania súdnym znalcom Prof. MUDr. H. A., CSc., a preto pre účely riadneho zistenia zdravotného stavu navrhovateľky a následného určenia dátumu vzniku invalidity, oslovil Doc. MUDr. D. P., PhD., prednostu Chirurgickej kliniky FN v Nitre, voči osobe ktorého navrhovateľka výhrady nemala;

- z vyšetrenia, ktorému sa u tohto lekára podrobila, vyplýva záver o ťažkom stupni Incontinentio alvae - IV stupňa, ktorá je zjavne neurogénneho a nie traumatického pôvodu. Špecializovaný lekár poskytol aj vyjadrenie, že na základe ním realizovaných vyšetrení, ale ani žiadnych iných, nie je možné vyjadriť sa, odkedy má pacientka príznaky inkontinencie na stolicu (stanovisko 22.10.2018).

Krajský súd z uvedeného ustálil, že „žiadnym súčasným lekárskeým vyšetrením nemožno spochybniť závery posudkových lekárov o určení dátumu invalidity podľa ust. § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. v platnom znení, odo dňa 22.04.2009. K tomuto záveru dospeli posudkoví lekári Sociálnej poisťovne pobočka Bratislava na kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 19.01.2010, na ktorej navrhovateľka doložila lekárske nálezy z urologického vyšetrenia zo dňa 08.12.2009, z ktorého vyplýva inkontinencia moču zmiešaného typu III., z chirurgického vyšetrenia, zo dňa 22.04.2009, z ktorého je zrejmá inkontinencia - únik stolice stav ťažký a z onkologického vyšetrenia zo dňa 01.12.2009, v ktorom je skonštatované - onkologické ochorenie po operácii nádoru prsníka, t. č. bez známkov recidívy, markery negatívne. Za podstatný bol posúdený nález močovej inkontinencie, ktorá je hodnotená ako III. stupeň a inkontinencie stolice, hodnotenej ako ťažká, ktoré ochorenia s prihliadnutím na ďalšie podmienajú invaliditu, ktorú možno priznať od 22.04.2009, odkedy je ochorenie riadne diagnostikované.“

Krajský súd ďalej uviedol, že o invalidný dôchodok navrhovateľka požiadala žiadosťou zo dňa 12.08.2003, išlo o jej prvú z niekoľkých žiadostí o invalidný dôchodok. „Z lekárskej správy zo dňa 20.07.2010 (č. l. 14 súdneho spisu) vyplýva, že do roku 2005 vykonávala učiteľské povolanie, čo nie je v súlade so znením ust. § 17 vyhl. č. 149/1988 Zb., podľa ktorej za dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav sa pokladá nepriaznivý zdravotný stav, ktorý podľa poznatkov lekárskej vedy potrvá dlhšie ako jeden rok a je prekážkou sústavného zamestnania. Navrhovateľka bola od 15.10.2009 držiteľkou živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania 1. zhotovovanie a úprava jednoduchých ozdobných, dekoračných a úžitkových výrobkov, 2. vyučovanie v odbore cudzích jazykov - anglický a ruský jazyk, 3. prekladateľské služby v jazyku anglickom a ruskom a 4. kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), pričom oprávnenie v predmete činnosti uvedenom pod bodmi 2. a 3. jej zaniklo ku dňu 11.09.2013 a pod bodmi 1. a 4. má pozastavené od 01.01.2018 do 31.12.2020. Oprávnenie v predmete činnosti pod bodom 4 jej vzniklo dňa 02.11.2012, čo je jedným z ukazovateľov nasvedčujúcim tomu, že navrhovateľka nie je počas celého obdobia konania o jej invalidnom dôchodku svojim zdravotným stavom paralyzovaná, čomu nepriamo nasvedčuje aj pozastavenie činnosti v bodoch 1 a 4 živnostenského oprávnenia, v čase od 01.01.2018 na dobu určitú, do 31.12.2020“.

Krajský súd dospel k záveru, že predložené posudky zákonné kritéria spĺňajú, nakoľko zdravotný stav navrhovateľky zhodnotili posudkoví lekári z dostupných listinných dôkazov objektívne, vytvoriac spoľahlivý podklad pre zhodnotenie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Zároveň konštatuje, že napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 10.03.2010 nevykazuje znaky nedostatočnosti, arbitrárnosti či nepreskúmateľnosti. V lekárskeých posudkoch bol prijatý zhodný záver o vzniku invalidity navrhovateľky od 22.04.2009 a za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkoví lekári určili inkontinenciu moču a stolice ťažkého stupňa.

Z uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 10.03.2010 ako vecne správne podľa § 250q ods. 3 OSP potvrdil. Navrhovateľke trovy konania nepriznal, keďže v konaní úspech nemala.

Voči rozsudku navrhovateľka podala včas odvolanie. Zopakovala svoje tvrdenie, že jej zdravotný stav nebol riadne a správne vyhodnotený posudkovými lekármi ani znalcom A.. Znalecký posudok doc. P., ktorý konštatoval ťažký stupeň inkontinencie stolice s ustálením doby jej vzniku (22.04.2009) považuje za súdom vynútené a irelevantné. Trvá na vzniku invalidity v zmysle doloženej lekárskej dokumentácie od 12.08.2003. Poukázala na to, že výsledky z vyšetrenia znalcom P. doručila dňa 19.09.2018 súdu. Dňa 18.10.2018 bolo FN Nitra vyžiadanie nového stanoviska s otázkou v akom období došlo k poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať akúkoľvek sústavnú zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou FO. Stanovisko doc. P., že na uvedenú otázku nie je možné sa vyjadriť ani z vlastných vyšetrení, ale ani zo žiadnych iných odkedy má pacientka príznaky inkontinencie na stolicu. Namietala, že nemohla klásť otázky znalcovi, keďže nebol na pojednávanie prizvaný a tiež, že doplnenú lekársku správu obdržala priamo na pojednávaní na ktorom bol následne vyhlásený aj rozsudok.

Podľa navrhovateľky postup lekárov, sociálnej poisťovne „je kalkulovaním nastrčených,

nekompetentných a amorálnych zamestnancov štátu, ako neprísť o peniaze“. Uviedla prípady zo svojho okolia alebo počutia, ktoré boli za obdobných podmienok úspešnejší pri vybavovaní invalidných dôchodkov než ona. Podľa navrhovateľky neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla byť za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Z vyjadrenia odporkyne k odvolaniu navrhovateľky vyplýva, že dôvody, ktoré navrhovateľka uviedla nepovažuje za opodstatnené. Pochybnosti navrhovateľky považuje za jej subjektívne presvedčenie, čo však nespochybňuje správnosť zistených skutkových okolností a záverov prijatých v konaní vrátane určeného dátumu vzniku invalidity. Navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením sa odvolacie konanie riadi ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k odvolacím dôvodom.

Základným predpokladom vzniku nároku na invalidný dôchodok je invalidita fyzickej osoby.

Z doloženého administratívneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľke bol priznaný čiastočne invalidný dôchodok podľa § 37 ZSZ od 12.08.2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 12.12.2008.

K zmene posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky došlo od 25.10.2007 na 60 % MPSVZČ, pričom za rozhodujúce zdravotné postihnutie - diagnózu zhubný nádor prsníka, kapitola XIII, pol. 2 písm. e/ podľa prílohy č. 4 ZSP 50 % + zvýšenie o 10 % pre iné zdravotné postihnutie kap. - XI/B polož. 4 písm. b/ (podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb.). Podľa nález z urologického vyšetrenia sa prvýkrát uvádza v zdravotnej dokumentácii preukázaná inkontinencia moču (II. - III. stupeň).

Dňa 22.04.2009 na základe chirurgického vyšetrenia sa určuje invalidita pre ťažký stupeň inkontinencie aj stolice - priznaný invalidný dôchodok (§ 29 ods. 3 ZSZ).

Odvolací súd po preskúmaní doloženej dokumentácie v zhode s tvrdením krajského súdu dospel k názoru, že inkontinencia stolice nebola pred uvedeným dátumom 22.04.2009 ničím objektivizovaná.

Z administratívneho spisu odporkyne ďalej vyplýva, že sa v lekárskech správach podrobne, v súlade s ust. § 209 ods. 4 ZSP, vysporiadala so zdravotným stavom i zdravotnými problémami navrhovateľky, a z ničoho nebolo možné vyvodiť záver o pochybení alebo zanedbaní povinnosti posudkových lekárov, tak

ako vo svojich opravných prostriedkoch, či vyjadreniach namietala navrhovateľka, a že by predložené lekárske správy a nálezy v prvotnom posudzovaní nevytvorili dostatočný podklad na určenie jej invalidity už odo dňa 12.08.2003, tak ako sa domáhala. Posudky posudkových lekárov aj odvolací súd považoval za presvedčivé a nevňášajúce pochybnosti o komplexnom zhodnotení zdravotného stavu navrhovateľky, riadne odôvodňujúce a posudzujúce závažnosť jej zdravotného postihnutia a obsahujúce logické úsudky a dôvody, ktoré viedli k už uvedenému záveru, pričom nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky neboli známe a zhodnotené ani odvolací súd nezistil.

Určenie dátumu vzniku invalidity je rozhodujúcou okolnosťou pre následné posúdenie splnenia podmienky potrebnej doby dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Vznik invalidity je potrebné určiť v súlade s § 71 ods. 3 a 4 zákona, pričom nie je rozhodujúce, kedy (ktorým dňom) poistenec o invalidný dôchodok požiadal. Rozhodujúce je, odkedy dlhodobý zdravotný stav podmieňuje invaliditu.

Podanie žiadosti o priznanie invalidného dôchodku od určitého dňa má význam len pre posúdenie spätného nároku na výplatu invalidného dôchodku (§ 114 ods. 1 zákona), pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok nie je preto závislé od dátumu, ktorý je v žiadosti o invalidný dôchodok uvedený ako deň, od ktorého poistenec žiada taký dôchodok priznať.

Ako už bolo vyššie konštatované, navrhovateľka nepredložila žiadne doklady o vyšetrení svojho zdravotného stavu, ktoré by neboli známe posudkovým lekárom pri posudzovaní jej zdravotného stavu v správnom konaní a ani v odvolacom konaní nepredložila novšie nálezy a lekárske správy ani dôkazy, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti určenia dátumu vzniku invalidity. Závery posudkov posudkových lekárov sú úplné a presvedčivé, bez logických rozporov, a preto nebolo potrebné dopĺňať dokazovanie novým vyšetrením a posúdením zdravotného stavu navrhovateľky.

Z predložených správ aj odvolací súd mal za preukázané, že navrhovateľka tieto zdravotné problémy neuviedla už v samotnej žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, ale prvýkrát (dohliadateľne) sa o nich zmienila pri posudzovaní zdravotného stavu dňa 14.10.2004, avšak tieto neboli objektivizované lekáorskými správami.

Námietku navrhovateľky, že odporkyňa ani krajský súd riadne nezisťovali deň vzniku invalidity, odvolací súd nemohol zohľadniť, lebo zo zhodných záverov posudkov posudkových lekárov vyplýva, že určenie dátumu vzniku invalidity sa zhoduje s dátumom podstatného zhoršenia zdravotného stavu navrhovateľky a keďže túto udalosť považoval za dostatočne preukázanú, nepovažoval námietku za dôvodnú.

Pokiaľ navrhovateľka poukázala na procedurálne pochybenia krajského súdu, je treba uviesť, že tieto riadne nešpecifikovala. Odvolaciemu súdu neprislúcha si domýšľať, čo konkrétne mala navrhovateľka na mysli.

Napriek tomu odvolací súd uvádza, že neunikla jeho pozornosti skutočnosť, že navrhovateľka bola prítomná na pojednávaní (dňa 07.11.2018), kde bola konajúcim súdom oboznámená s obsahom spisu a vykonaných dokazovaní. V tejto súvislosti jej boli odovzdané listiny krátkou cestou (lekárska správa z 05.11.2018), ktorej súčasťou bola aj doplnená správa znalca o nemožnosti časového určenia príznakov inkontinencie stolice. (Pričom dátum invalidity navrhovateľky bol potvrdený aj týmto znalcom dňom 22.04.2009). Zo zápisnice z pojednávania (dňa 07.11.2018) ďalej vyplýva, že navrhovateľka nepožiadala o odročenie pojednávania z titulu ďalšieho oboznámenia sa s doplnenou lekáorskou správou alebo domáhania sa prítomnosti znalca z titulu možnosti kladenia mu otázok, naopak. Navrhovateľka potom, čo bola oboznámená zo všetkými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad rozhodnutia krajského súdu, prečítala svoje stanovisko, ktoré v písomnej forme založila do spisového materiálu súdu. Z uvedeného stanoviska (č. l. 243) jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka zotrúva na svojich doterajších písomných a verbálnych vyjadreniach a žiada, aby „súd ukončil dokazovanie a vo veci rozhodol.“

Právo vyjadriť sa ku všetkému, čo odznelo, môžu využívať účastníci konania priebežne; priebeh

pojednávania nie je komplexne stanovený zákonom a určuje ho predseda senátu, resp. samosudca. Stručné zhrnutie skutkových tvrdení aj právnej argumentácie vyplýva z priebehu pojednávania, aj z písomných podaní a súd je povinný všetky takéto tvrdenia hodnotiť. Pokiaľ ide o vykonanie dokazovania a hodnotenie dôkazov, mal odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rešpektoval túto ústavnú garanciu (zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov). Pokiaľ boli navrhnuté dôkazy, tieto hodnotené boli v jednotlivosti aj komplexne. Odvolací súd nezistil, že by hodnotenie dôkazov vo vzájomnej súvislosti bolo vykonané nesprávne, ani že by niektoré z dôkazov boli hodnotené v prospech alebo neprospech toho ktorého účastníka, pretože ku všetkým vykonaným dôkazom sa súd prvého stupňa vyjadril v kontexte s ostatnými vykonanými dôkazmi. Preto tvrdenie navrhovateľky, že procedurálny postup krajského súdu porušoval jej práva na spravodlivý proces odvolací súd považoval za účelové.

Odvolací súd v zhode s krajským súdom ale aj odporkyňou záverom uvádza, že i napriek rozsiahlej predkladanej dokumentácie, znaleckých posudkov a ďalších šetrení námietky navrhovateľky v podanom opravnom prostriedku nemohli vyvolať zmenu v posudkových záveroch a ako také neboli spôsobilé ovplyvniť výsledky odbornej posudkovej činnosti lekárov odporkyne, ktorí pri posudzovaní zdravotného stavu vychádzajú predovšetkým z predložených lekárskeho nálezov a zdravotnej dokumentácie posudzovanej osoby.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keďže navrhovateľka úspešná v tomto konaní nebola a odporkyňi žiadne trovy konania nepatria zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.